

VLAAMSE RAAD VOOR RECLAME EN SPONSORING
OP RADIO EN TELEVISIE

BESLISSING 1993/03
dd. 9/12/1993

Gelet op het decreet van 12 juni 1991 tot regeling van de reclame op radio en televisie;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Executieve van 31 juli 1991 betreffende de samenstelling en werking van de Vlaamse raad voor reclame en sponsoring op radio en televisie;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Executieve van 12 mei 1993 houdende goedkeuring van het reglement van orde van de Vlaamse raad voor reclame en sponsoring op radio en televisie;

Gelet op de schriftelijke klacht van 22 november 1993 van de heer H. VAN DIENDEREN, Volksvertegenwoordiger, waarbij aan de Raad wordt gevraagd een uitspraak te doen met betrekking tot het BRTN-radioprogramma "Voor de dag" en waarbij tevens bij toepassing van artikel 16 van het decreet van 12 juni 1991 de opschorting wordt gevraagd van de reclameboodschappen in het betreffende programma;

Gelet op de beslissing 1993/01 van 23 november 1993 van het Bureau van de Raad;

Gelet op de schriftelijke toelichting van 7 december 1993 van de heer C. GOOSSENS, Administrateur-generaal van de BRTN en op het schriftelijk antwoord van 9 december 1993 van de heer H. VAN DIENDEREN;

Gehoord ter zitting van de Raad van 9 december 1993 de heer P. VAN ROE, Directeur-generaal Radio, en Mevrouw L. VERCRUYSSSE, juridische dienst, die verschijnen voor de BRTN, en de heer H. VAN DIENDEREN;

Neemt de Raad de volgende beslissing :

1. Voorafgaand

- 1.1. Het Bureau van de Raad heeft op zijn zitting van 13 november 1993 beslist dat er niet voldoende aanwijzingen zijn dat het BRTN-programma "Voor de dag" kennelijke overtredingen omvat zoals bedoeld bij artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Executieve van 31 juli 1991, die aanleiding zouden kunnen geven tot een beslissing tot opschorting van het programma.

Het Bureau heeft beslist de klacht van de heer H. VAN DIENDEREN aan de algemene vergadering van de Raad voor te leggen.

1.2. Ontvankelijkheid

- 1.2.1. De BRTN betwist de ontvankelijkheid van de klacht van de heer H. VAN DIENDEREN, op grond van de overweging dat artikel 15 §1, 3° van het decreet van 12 juni 1991 tot regeling van de reclame en sponsoring op radio en televisie een belang eist in hoofde van de verzoekende partij.

- 1.2.2. Artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Executieve van 31 juli 1991 betreffende de samenstelling en werking van de Vlaamse raad voor reclame en sponsoring op radio en televisie bepaalt dat de Raad elke klacht onderzoekt, die hem wordt voorgelegd door elke natuurlijke persoon of rechtspersoon, met betrekking tot de reclame, sponsoring en televerkoop op radio en televisie.

Artikel 15, §1, 3° van het decreet voorziet dat de Raad op verzoek van elke belanghebbende advies kan verlenen.

De Raad is van oordeel dat artikel 9 van het besluit van 31 juli 1991 uitvoering verleent aan de bepaling van artikel 15, §1, 2 van het decreet van 12 juni 1991, die voorziet dat de Raad waakt over de naleving van de voorschriften inzake reclame, sponsoring en televerkoop op radio en televisie.

De Raad is van oordeel dat de behandeling van klachten, zoals voorzien in art. 4 van het voornoemde besluit van de Vlaamse Executieve, geen betrekking heeft op artikel 15, §1, 3° van het decreet.

De Raad concludeert dan ook dat de klacht van de heer H. VAN DIENDEREN ontvankelijk is.

1.3. Ten gronde

- 1.3.1. Art. 5, §1 van het decreet bepaalt het volgende: "De reclame moet duidelijk als dusdanig herkenbaar zijn en onderscheiden zijn van de programma's. Elke verwijzing in de reclame naar een programma is verboden.

De reclame moet worden gegroepeerd in niet-op-eenvolgende tijdsblokken van beperkte duur. Ieder tijdsblok wordt voorafgegaan door een passende aankondiging dat het om reclame gaat."

Art. 2 van het decreet definieert reclame als volgt :

"De door een overheidsbedrijf of particuliere onderneming tegen vergoeding of soortgelijke betaling uitgezonden of doorgegeven boodschap, in welke vorm ook - in verband met de uitoefening van enige commerciële of ambachtelijke activiteit of van een vrij beroep, met het oog op de bevordering van de levering van goederen of diensten tegen betaling, met inbegrip van onroerende goederen, rechten en verplichtingen."

De Raad stelt vast dat de wijze van samenwerken tussen de BRTN en het weekblad "Knack" aan beide partners diverse voordelen oplevert. Die voordelen beantwoorden in hoofde van de BRTN aan het element "vergoeding of soortgelijke betaling", en in hoofde van "Knack" aan het element "bevordering van de levering van goederen of diensten tegen betaling", zoals bepaald in de definitie van reclame, als voorzien in artikel 2 van het decreet.

De medewerking van "Knack" aan het referendum heeft voor de BRTN een kostenbesparend effect.

In de schriftelijke toelichting van de BRTN wordt aangevoerd dat de bedoelde samenwerking uitstekend past in de promotiecampagne van Radio 1. De bedoelde samenwerking heeft tevens tot gevolg dat het logo van Radio 1 in de publikaties van "Knack" verschijnt.

Voor "Knack" betekent de medewerking van de BRTN dat aan het jaarlijkse referendum meer prestige en bekendheid wordt verleend. De deelname aan het referendum maakt de aanschaf van het "Knack"-magazine noodzakelijk.

Dit leidt de Raad tot het besluit dat artikel 5 §1 van het decreet niet werd nageleefd.

- 1.3.2. Artikel 5, §6 van het decreet bepaalt dat in informatieve programma's geen reclame mag worden ingelast.

Door de BRTN wordt niet betwist dat het programma "Voor de dag" een informatief programma is.

De Raad stelt dan ook vast dat, gelet op het voorgaande in sub. 1.3.1., de naamvermelding van "Knack" in het programma "Voor de dag" een inbreuk vormt op artikel 5, §6 van het decreet.

De Raad merkt hierbij in subsidiaire orde op dat zelfs indien de bedoelde samenwerking aan de definitie van co-productie zou beantwoorden, dit hoogstens zou betekenen dat de naamvermelding aan het begin of het einde van het programma mag voorkomen, overeenkomstig artikel 17 §8 van het decreet van 27 maart 1991 houdende het statuut van de Nederlandse Radio- en Televisie-uitzendingen in België, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap.

- 1.3.3. Het decreet van 12 juni 1991 definieert slukreclame als volgt :
- "Het vermelden of vertonen van goederen, diensten, naam, handelsmerk of activiteiten van een producent van goederen of een dienstverlener in programma's, indien dit door de omroep wordt gedaan met de bedoeling reclame te maken en het publiek kan worden misleid omtrent de aard van deze vermelding of vertoning. Deze bedoeling wordt met name geacht aanwezig te zijn indien tegenover de vermelding of vertoning een geldelijke of andere vergoeding staat."

De Raad is van oordeel dat het misleidingsaspect niet is aangetoond, zodat geen sluikreclame bewezen is.

- 1.3.4. Artikel 8, §5 van het decreet bepaalt dat naam en merkvermeldingen kunnen worden aanvaard indien zij voor het programma inhoudelijk verantwoord en noodzakelijk zijn.

De Raad is van oordeel dat, in casu, gelet op het informatief karakter van het programma "Voor de Dag" en het feit dat de samenwerking tot stand kwam op initiatief van de BRTN zelf, de naamvermelding van "Knack" in "Voor de Dag" niet kan worden beschouwd als inhoudelijk verantwoord en noodzakelijk voor het programma.

- 1.3.5. De Raad heeft kennis genomen van de televisiespot waarbij de samenwerking van Radio 1 en "Knack" wordt aangekondigd en waarbij het logo en de naam "Knack" worden getoond. De Raad stelt vast dat door deze aankondigingsspot het commerciële karakter van de samenwerking nog wordt bevestigd.

De Raad is van oordeel dat, ook t.a.v. deze aankondigingsspot zelf, de overwegingen gelden zoals die werden geformuleerd onder 1.3.1. tot en met 1.3.4.

De Raad merkt hierbij in subsidiaire orde op dat zelfs indien de bedoelde samenwerking aan de definitie van co-productie zou beantwoorden, dit impliceert dat de naamvermelding niet in de aankondigingsspots mag voorkomen (artikel 17 §8 van het BRTN-decreet).

- 1.3.6. De Raad is van mening dat de beoordeling van de wijze van samenwerken tussen verschillende redacties niet tot zijn bevoegdheid behoort. Dit is tevens het geval voor het onderzoek naar de strijdigheid van de samenwerking door de redacties van de BRTN en "Knack" met de bepalingen van art. 21 van het BRTN-decreet. De Raad is niet bevoegd om zich uit te spreken over bezwaren betreffende de wijze waarop de BRTN haar produkties programmeert, inzoverre deze bezwaren niet vallen onder de bevoegdheidsomschrijving van artikel 15 §1 van het decreet van 12 juni 1991.

Het komt tenslotte aan de Raad niet toe om zich uit te spreken over de motieven die aan de grondslag kunnen liggen voor het indienen van een klacht bij de Raad.

2. BESLISSING

Gelet op het voorgaande beslist de Raad, dat de naam- en/of logovermelding van "Knack" in en voor het BRTN-radioprogramma "Voor de Dag" een inbreuk vormt op de bepalingen voorzien bij artikel 5, §1 en §6 van het decreet van 12 juni 1991 tot regeling van de reclame en sponsoring op radio en televisie.

Voor de Raad,
Namens de Voorzitter, belet,

G.L. BALLON
Ondervoorzitter.